

Program POTICANJA ČITANJA

U ŠKOLSKOJ KNJIŽNICI Gimnazije Sesevete – Ruža Jozić

Misija je školske knjižnice: Obrazovati za cjeloživotno učenje i odgajati za život.

Vizija: Kvalitetnom knjižnicom do kompetentnog učenika.

Moto u radu s učenicima: *Djeca koja čitaju, postaju ljudi koji misle!*

Čitanje kao spoznajno-doživljajni proces obuhvaća jezičnu, komunikacijsku i stvaralačku djelatnost. Stoga se čitateljske kompetencije, izražene putem čitalačke pismenosti, odnose na razumijevanje pisanih tekstova, njihovo korištenje i razmišljanje o njima radi postizanja osobnih ciljeva, stjecanja i razvijanja znanja i stavova te osposobljavanja za cjeloživotno učenje.

VIZIJA NACIONALNE STRATEGIJE POTICANJA ČITANJA (2017. – 2022.)

Želja za čitanjem i sposobnost čitanja bitan su preduvjet cjelovitog osobnog razvoja. Osim toga, čitanje omogućuje znatno podizanje razine općeg i specifičnog obrazovanja te lakše stjecanje stručnih kompetencija. Budući da je čitanje jedan od preduvjeta sudjelovanja u kulturi, ono izravno i neizravno utječe na poboljšanje ukupne kvalitete života pojedinca i društva. Pripovijedanje ili naracija jedna je od temeljnih dimenzija ljudskog postojanja. Razumjeti sebe i svijet oko sebe znači moći razumjeti priču, u najširem smislu razumjeti tekst. Za to je potrebno znati čitati i moći shvatiti pročitano. Osim razvoja osnovnih spoznajnih kompetencija, čitanje nam služi za izgradnju i shvaćanje vlastitih narativnih identiteta, ali i za izgradnju i shvaćanje društva kao vrlo složene mreže naracija. Budući da čitanje nužno ima barem dvije dimenzije – intelektualnu (spoznajnu) i emocionalnu (doživljajnu) – ono ne unaprjeđuje samo razumijevanje i kritički pristup životu, pojedincu i zajednici već pridonosi i cjelovitom osobnom razvoju. Užitek u čitanju u tome ima neizostavnu ulogu.

Nacionalna strategija poticanja čitanja promiče čitanje kao osobitu društvenu vrijednost. Njezina je namjera osposobljavanje što je moguće većeg broja građana da s punim razumijevanjem čita tekstove različitih vrsta dostupne u različitim formatima objavljivanja. Strategija će afirmirati, omogućiti i proširiti kompetentno kritičko čitanje koje rezultira raspoznavanjem, usvajanjem i promišljanjem što je moguće većeg broja kodova i konvencija kojima su oblikovani različiti tipovi naracija, poput umjetničkog, znanstvenog, kulturnog, političkog, ekonomskog, religijskog, medijskog ili tehnološkog. Da bi se to postiglo, potrebno je osnažiti i ideju da svrha fikcije i naracije nije samo puka zabava ili odvratanje od stvarnosti, nego poprište na kojem se vježbaju modeli suočavanja sa stvarnim svjetonazorskim, moralnim, političkim, emocionalnim ili društvenim problemima i pitanjima. Zato je vrlo važno osnaživanje čitalačkih praksi koje se u tom suočavanju susreću s temeljnim društvenim vrijednostima poput demokracije, ravnopravnosti, tolerancije, osobne slobode, solidarnosti, društvene pravednosti ili održivog razvoja.

Razvoj čitalačke pismenosti i osposobljavanje čitatelja za aktivno i kritičko čitanje ostvaruje se uz nekoliko prioriteta (specifičnih ciljeva) osmišljavanjem i provedbom programa čitanja u školskoj dobi.

VIZIJA Nacionalne strategije za poticanje čitanja: Čitajmo da ne ostanemo bez riječi!

Ova vizija ostvarit će se provedbom aktivnosti i projekata koji doprinose ostvarenju triju ključnih strateških ciljeva: 1. Uspostava učinkovitog društvenog okvira za podršku čitanju u srednjoškolskoj knjižnici 2. Razvoj čitalačke pismenosti i poticanje čitatelja na aktivno i kritičko čitanje knjiga i literature dostupne u školskoj knjižnici. 3. Povećanje dostupnosti knjiga i drugih čitalačkih materijala.

Ciljevi Nacionalne strategije za poticanje čitanja su:

- Potaknuti učitelje, nastavnike i stručne suradnike da u neposrednom odgojno-obrazovnom radu s učenicima koriste sadržaje i metode koje potiču kvalitetno čitanje i sklonost čitanju učenika.
- Uvesti u predmetne nastavne programe (hrvatskog jezika i svih ostalih predmeta gdje je to prikladno) tako da svojim ciljevima, ishodima i sadržajima izravno promiču i osnažuju razvoj potrebe za čitanjem, kritičkog čitanja i čitanja iz užitka.
- Sustavno opremiti školske knjižnice knjigama koje će učenici čitati iz užitka.
- Osmisliti programe koji potiču čitanje učenika u srednjoškolskoj dobi.

Istraživanja u V. Britaniji pokazala su da je čitanje knjiga (čitanje iz užitka) jedina izvanškolska aktivnost učenika koja pozitivno utječe na kasniji posao i karijeru. Pokazalo se da oni koji su u mladalačkoj dobi čitali, češće dobivaju upravljačke i stručne poslove od onih koji su se bavili bilo kojom drugom izvanškolskom aktivnošću.

Pad interesa za knjigu i čitanje, promijenjeni načini čitanja u digitalnom okruženju i nedostatna kompetencija pismenosti za život od svakog društva zahtijevaju da se sustavno i strateški bavi pitanjima kulture pismenosti. Osposobljavanje čitatelja za čitanje različitih tipova književnih i neknjiževnih tekstova u različitim formatima, osnaživanje kritičkog čitanja, a posebne mjere uključuju brigu za hrvatsku književnost i autore, za razvoj i primjenu mehanizama praćenja čitatelja/nečitatelja te za poduzimanje djelotvornih koraka za razvoj kulture čitanja u Republici Hrvatskoj.

Poticanje čitanja i stvaranje aktivnih čitatelja knjižničarima je osnovni posao.

Zato je važna brojnost i raznolikost programa poticanja i promicanja čitanja u školskim knjižnicama. Nova Strategija odgoja i obrazovanja, znanosti i tehnologije koja uključuje kurikularnu reformu pruža mogućnost poticanja čitanja u svim predmetima, a ne samo unutar predmeta Hrvatskoga jezika i književnosti.

Čitalačku pismenost i učenički interes za istraživački, kritički i kreativni rad putem čitalačkih praksa, osnažuje svijest o potrebi nacionalne strategije za poticanje kvalitetnog čitanja, kao i raznovrsni i zanimljivi programi za poticanje čitanja za sve učenike. U ovaj program ulaze školski knjižničari kao potencijal za provođenje aktivnosti vezanih uz poticanje čitanja, kao i kreativni pojedinci u odgojno-obrazovnom procesu, knjižni fond školskih knjižnica, zbirke i časopisi kojima se potiče samostalno čitanje, umjetničko-edukacijski projekti, slobodan pristup e-sadržajima u javnoj domeni, efikasno korištenje leksikografskih publikacija i referentne literature u e-izdanjima, dostupnost i ekološka prihvatljivost e-knjiga.

Akciju poticanja čitanja učenika školski će knjižničar planirati i provesti u suradnji sa stručnim aktivima nastavnika svih predmeta i područja znanja (2 sata mjesečno), kao i sa nakladnicima - susretima s piscima i autorima knjiga uživo (2 do 4 susreta godišnje).

Čitanje je vještina koju svi pismeni ljudi dobro poznaju, ali kako čitati da bismo iz pročitano dobili što više za sebe, to je ono što se često pitamo i o čemu tražimo putokaze. U vezi dobrog čitanja najvažnije je na početku čitanja bilo kojeg teksta da znamo što od njega očekujemo, odnosno što zapravo želimo dobiti. Čitamo li zbog užitka, onda taj užitak možemo pojačati i ugađanjem ostalim čulima – stvaramo atmosferu u kojoj ćemo se opustiti, potpuno predati tekstu, izgubiti se u prostoru i vremenu. Uzimamo li pak knjigu u ruke zato što želimo nešto novo naučiti i svoje vrijeme iskoristiti za usavršavanje sebe, svojih kompetencija i znanja, tada je čitanje jedna vrsta posla koji možemo učiniti ugodnim ako mu se posvetimo sistematično i unesemo u njega i dašak uzbuđenja. Čitanje kao i svaki posao, traži dobar vremenski plan i ima svoje ciljeve, svoju organizaciju i metode. Važno je bilježiti jer tako stječemo osjećaj suvereniteta u izborima sadržaja, što jača naše samopouzdanje i osjećaj da sami upravljamo svojim učenjem i rastom.

GODIŠNJI PROGRAM POTICANJA ČITANJA U ŠKOLSKOJ KNJIŽNICI

Školski će knjižničar u suradnji s predmetnim nastavnicima izraditi popis odabranih naslova knjiga iz različitih područja koje bi učenici mogli ili trebali pročitati, preporučiti drugima, izraziti svoj kritički stav i zajednički prokomentirati. Svaki mjesec održati 1-2 školska sata, na kojima učenici i nastavnici u suradnji sa školskom knjižničarkom biraju naslove knjiga za čitanje iz različitih područja koje predstavljaju zainteresiranim učenicima i preporučuju za čitanje. Ta područja su: Beletristika – hrvatski i svjetski autori; Književnost i Lingvistika; Psihologija i Pedagogija; Filozofija i Religija; Sociologija i Etika; Povijest i Geografija; Likovna i Glazbena umjetnost; Matematika i Fizika; Kemija, Biologija i Medicina; Bonton i poslovno ponašanje.

Nositelj aktivnosti	Ruža Jozić, školska knjižničarka i Željka Župan Vuksan, profesorica hrvatskoga jezika, u suradnji s voditeljima stručnih vijeća u školi
Ciljevi aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Razvijanje iskustvenog čitanja - Razvijanje komunikacijskih vještina i kulture javnog nastupa i govora - Razvijanje kritičkog mišljenja i jezične pismenosti - Razvijanje samopouzdanja, empatije i životnih vrijednosti - Razvijanje mašte, kreativnosti i timskoga rada - Razvijanje emocionalne i socijalne inteligencije, interpersonalnih vještina i sposobnosti, postavljanje ciljeva i preuzimanje odgovornosti - Promicanje kulture čitanja i aktivnog slušanja - Upoznavanje s novom književnom i knjižnom produkcijom u različitim područjima.
Nastavne cjeline	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznaj knjigu i predstavi se knjigom - Književni tekst, stručni tekst, popularna znanost - Književna kritika i stručna recenzija - Prikaz knjige, osvrt, promocija knjige - Referentna i priručna literatura - Stručna literatura i popularno-znanstveni časopisi - E-knjiga i čitanje; mrežni izvori
Namjena aktivnosti	<p>Aktivnost je namijenjena učenicima razvijene čitalačke pismenosti, kao i onima koji bi htjeli poboljšati svoju čitalačku pismenost. Učenike valja poticati na čitanje iz užitka radi poticanja literarnog čitanja te stvaranja čitateljskih navika i kulture čitanja. Učenici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raspravljati o pročitanoj knjizi, birati autore i naslove knjiga, čitati odabrane ulomke i o njima raspravljati s drugima, preporučiti knjigu za čitanje. - Razlikovati i usporediti različite pristupe u čitanju književnih, stručnih i popularno pisanih tekstova te upoznati razne vrste tekstova u časopisima, kao i digitalne knjige, mrežne portale i kataloge drugih vrsta knjižnica.
Način realizacije	<p>Aktivnost se provodi izvan nastave, u sklopu nekog predmeta ili nastavne cjeline, pod satom razrednog odjela, u prostoru školske knjižnice, u učionici ili polivalentnoj dvorani (ako je više zainteresiranih učenika za aktivno sudjelovanje). Sudjelovanje u radu je dobrovoljno i prema interesu učenika iz svih razreda. Grupa koju čini školski knjižničar i predmetni nastavnici sastaje se jednom u dva tjedna, a po potrebi i češće (2 sata mjesečno), radi dogovora, pripreme i organiziranja nastavnoga sata.</p>
Način vrednovanja i način korištenja rezultata vrednovanja	<ul style="list-style-type: none"> - Samoprocjena, samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje - Formativno praćenje postignuća učenika (izražavanje zadovoljstva ovakvim načinom rada, ideje i prijedlozi učenika za daljnji rad i poboljšanje rada, osvrt, pohvale, prijedlozi za nabavu novih naslova u školskoj knjižnici i sl.) - Izraditi listu procjena zadovoljstva radom u ovakvom obliku i na ovaj način.

**Vrednovanje kao učenje - Lista procjene zadovoljstvom rada na poticanju čitanja u
ŠKOLSKOJ KNJIŽNICI**

Elementi	Da	Djelomično	Trebapopraviti
Koliko ste zadovoljni ovakvim oblikom rada i poticanja čitanja u školskoj knjižnici?			
Odgovaraju li vam predviđeni termini rada ili predlažete neke druge (izvan redovne nastave)?			
Kako se osjećate u radu i predstavljanju knjiga s učenicima iz drugih razrednih odjela?			
Koliko je poticajan ovakav rad na vaš odabira knjiga za čitanje iz užitka?			
Smeta li vam nazočnost predmetnih nastavnika u iznošenju stavova i mišljenja ili je to poticajno za vaše samopouzdanje?			
Predložite svoje favorite: područje, naslov ili autora knjige koji je na vas ostavio najveći dojam ili ste potaknuti da pročitate neku knjigu.			
Što vas se najviše dojmilo na ovakvim satima (međusobna suradnja, timski rad, predviđeno vrijeme za predstavljanje pojedine knjige, osvrti, čitanje odabranih ulomaka i sl.)?			
Koliko ste zadovoljni odabirom naslova za preporuku i predstavljanje?			
Što predlažete za poboljšanje rada na poticanju čitanja (nabava novih naslova u školskoj knjižnici, odabirom autora i naslova i sl.)?			

MJESEČNO ČITANJE IZ RAZLIČITIH PODRUČJA ZNANJA

Mjesec	Nastavni predmet, područje; Odg.-obraz. ishod	Izbor ili odabir naslova knjiga i literature za čitanje, raspravu, osvrt ili preporuku	Datum održavanja	Sudionici razredni odjel
R U J A N	<p>Hrvatski jezik i književnost: Beletristika, hrvatski i strani autori</p> <p>Odgajno-obrazovni ishodi</p> <p><i>SŠ HJ B.3.2. Učenik uspoređuje književne tekstove iste teme ili žanra na sadržajnoj i izraznoj razini i tumači reprezentativnost književne vrste u različitim književnopovijesnim razdobljima</i></p> <p>Učenik analizira i uspoređuje hrvatske i svjetske književne tekstove na sadržajnoj i izraznoj razini primjenjujući književnoteorijske pojmove vezane uz prozne vrste, poetske vrste i dramske vrste.</p> <p>Učenik opisuje univerzalne teme i predodžbe u književnim tekstovima različitoga vremena i mjesta nastanka.</p>	<p><i>Čitanje nas okovima veže uz debelu knjigu, tešku kao kamen. Odvežimo lance pa nek' kamen oblak bude. (Daniel Pennac: Od korica do korica)</i></p> <p><i>Užitak knjige uvijek je blizu, nadomak ruke! Dan bez čitanja, izgubljen dan (grčka)!</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Knjižničarka će predstaviti učenicima <i>Bilten preporučene beletristike u školskoj knjižnici</i>, s prikazom novije beletristike hrvatskih i stranih autora, koji se nalaze u fondu školske knjižnice. To su djela nobelovaca, nagrađivanih književnika, kao i pisaca mlade generacije. Pri izboru književnoga teksta za čitanje nastavniku se preporučuje odabir suvremenih tekstova za poticanje literarnoga čitanja prema načelima: od poznatoga prema nepoznatome, od bliskoga prema udaljenome; tj. učenik se s temom ili žanrom upoznaje na suvremenim tekstovima, a potom produbljuje spoznaje i vještine na tekstovima iz književnopovijesnih i stilskih razdoblja. - Učenici će predstaviti svoje knjige koje su nedavno pročitali ili čitaju, a nisu obvezna školska lektira. Učenici će argumentirano preporučiti „svoju“ knjigu i drugima da je pročitaju. - Nakon čitanja i predstavljanja „svoje“ knjige učenik piše kratki sažetak o knjizi. - Predstavljamo knjige po izboru učenika i nastavnika: - <i>Novija hrvatska beletristika: J. Matanović, M. Gavran, K. Novak, P. Pavličić, G. Tribuson, R. Baretić, M. Kolanović, I. Šojat, I. Aralica, N. Fabrio, A. Šoljan, H. Šalković, S. Drakulić, O. Savičević Ivančević, I. S. Bodrožić i dr.</i> - <i>Noviji prijevodi suvremene svjetske beletristike: P. Cuelho, C. Ruiz Zafon, K. Hosseini, E. Ferante, H. Murakami, H. Kureishi, P. Suskind, H. Lee, Tolkien, J. Gaarder, R. Bradbury i dr.</i> - <i>Nobelovci i klasici u književnosti: O. Pamuk, Amos Oz, A. Munro, G. G. Marquez, T. Man, F. Kafka, F. M. Dostojevski, H. Hesse, J. P. Sartr, U. Eco, M. Bulgakov, T. Williams, M. Kundera, J. Austen i dr.</i> 		

Nastavni predmet, područje; Ishodi**Književnost i Lingvistika**

osr C.4.4.

Opisuje i prihvaća vlastiti kulturni i nacionalni identitet u odnosu na druge kulture.

Analizira društvene utjecaje koji oblikuju kulturni i nacionalni identitet.

SŠ HJ C.4.1. Učenik kritički procjenjuje utjecaj medijskih tekstova na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja.

– kritički procjenjuje različita djelovanja tekstova u javnim, komercijalnim i neprofitnim medijima na oblikovanje vlastitog doživljaja stvarnosti i identiteta.

– uspoređuje različite medijske tekstove i kritički procjenjuje kako su u njima prikazane informacije, ideje, stavovi i mišljenja i kako utječu na doživljaj stvarnosti i oblikovanje identiteta primatelja s obzirom na dob, spol i kulturni kontekst.

Izbor ili odabir naslova knjiga i literature za čitanje, raspravu, osvrt ili preporuku

Čitanje i pisanje poboljšava se praksom. Ako nema mladih pisaca i čitatelja, uskoro neće biti ni onih starih. Pismenost će umrijeti, a demokracija, za koju mnogi smatraju da dolazi uz pismenost, - također će biti mrtva!

(Margaret Atwood, kanadska spisateljica)

Knjižničarka će u suradnji s profesorima hrvatskoga jezika i književnosti napraviti izbor knjiga iz ovoga područja, koje će preporučiti učenicima da ih pročitaju, osobito onima koji se kane upisati na društveno-humanističke sveučilišne studije.

Knjiženo djelo je jezično ostvarenje, predstavlja čitav kompleks književne pojave. Književnost je važan segment procesa školovanja. Ona podupire jezični i umjetnički odgoj i obrazovanje te se kao sadržaj nudi na svim njegovim stupnjevima.

Prikaz knjiga iz ovoga područja:

- *Bekić-Vejzović: Pisati bez straha*
- *Doubtfire, Dianne: Kreativno pisanje*
- *Dietzfebinger: Kafkina tajna*
- *Grosman, Meta: U obranu čitanja (čitanje i elektroničkih tekstova)*
- *Krampus – Zrinjan: Poslovni hrvatski jezik*
- *Matijaš, Marijeta: Mali jezični savjetnik*
- *555 jezičnih savjeta*
- *Opačić, Nives: Hrvatski u zagradama*
- *Lingvistika za početnike*
- *Pennac, Daniel: Od korica do korica*
- *Peti Stantić, Anita: Sporazumijevanjem do čitanja*
- *Schulz, Langer: Kako se razumljivo izražavati*
- *Škarić, Ivo: Temelji suvremenog govorništva*
- *Tenzera, Veselko: Čitanje lektire*
- *Taylor Gatto, John: Oružja za masovno poučavanje*
- *Visinko, Karol: Čitanje, poučavanje i učenje*
- *Zimmermann, Susan: 7 ključeva čitanja s razumijevanjem*

Datum održavanja

Sudionici razredni odjel

**Nastavni predmet,
područje; Ishodi****Psihologija i
Pedagogija***osr B.5.1.**Uviđa posljedice
svojih i tuđih
stavova/postupaka/
izbora.**osr B.5.2.**Suradnički uči i
radi u timu.*

Razvija odnose
poštovanja među
vršnjacima i gradi
prijateljstva.

Prepoznaje različite
oblike nasilja u
mladenačkim vezama.

Prepoznaje
međuvršnjačko nasilje
i njegove negativne
posljedice.

Suraduje, organizira,
izvršava svoj zadatak,
postavlja hipoteze,
razvija svoju ulogu u
timu, donosi odluke.

**Izbor ili odabir naslova knjiga i literature za čitanje,
raspravu, osvrt ili preporuku**

*U čitanju ne zaboravite pribilježiti što biste sljedeće
željeli čitati iz užitka, pravite planove čitanja (za
vikend, blagdane, godišnji odmor)!*

Knjižničarka će u suradnji sa psihologinjom i
pedagoginjom škole napraviti izbor preporučenih
knjiga iz popularne psihologije i pedagogije, koje
učenicima mogu pomoći u izgradnji samopouzdanja,
pružiti savjete u odrastanju, bolje se nositi s
problemima mladih ...

Predstavljamo i preporučamo neke knjige iz
ovoga područja:

- *Barat, Tarra: Stres, jeste li jači od stresa?*
- *Bonneau, Elisabeth: Nikad više bez riječi*
- *Buzan, Tony: Biti genijalac*
- *Bucay, Jorge: 20 koraka prema naprijed*
- *Bucay, Jorge: Put sreće*
- *Bucay, Jorge: Ispričat ću ti priču*
- *Covey, Sean: 7 navika uspješnih tinejdžera*
- *Delors, Jacques: Učenje blago u nama*
- *Husch, Tim: Tajne odrastanja, za dječake*
- *Jerčić, Maja: Učimo učiti*
- *Krizmanić, Mirjana: O toleranciji*
- *Lindenfeld, Gael: Samopouzdanje tinejdžera*
- *Mcintire, Roger: Tinejdžeri i roditelji*
- *Odgovori na 1000 pitanja za djevojke*
- *Palmano, Penny: Da, molim. Svejedno!*
- *Peterson, Jordan: 12 pravila za život*
- *Peale, Vincent N.: Možeš ako misliš da možeš*
- *Peiffer, Vera: Pozitivno razmišljanje*
- *Powell, Michael: Moć pamćenja*
- *Powell, Michael: Razvijte svoju inteligenciju*
- *Schuster, Gaby: Tajne odrastanja za djevojke*
- *Uvodić-Vranić, Ljubica: Avantura osobne promjene 1 i 2.*

**Datum
održavanja****Sudionici
razredni
odjel**

**Nastavni predmet,
područje; Ishodi****Povijest i
Geografija***osr C.5.2.**Preuzima odgovornost za pridržavanje zakonskih propisa te društvenih pravila i normi.*

Prepoznaje situacije na lokalnoj i globalnoj razini u kojima su ljudska prava ugrožena.

Poznaje društvene norme, pravila i zakonske propise kao i posljedice njihova nepridržavanja.

Prihvata stvaranje i provođenje zakona i uvida posljedice njihova kršenja.

*goo C.2.1.**Sudjeluje u aktivnostima škole*

Aktivno raspravlja o pitanjima važnima za život i rad u školi.

Istražuje i koristi se s više izvora informiranja. Uspoređuje informacije i kritički ih promišlja.

Izbor ili odabir naslova knjiga i literature za čitanje, raspravu, osvrt ili preporuku***Zamislite da je čitanje jedna vrsta avanture u kojoj tragate za važnim informacijama. Osjećajte se kao istraživači! Sami stvarate stav prema toj aktivnosti!***

Knjižničarka će u suradnji s profesorima povijesti i geografije napraviti izbor značajnih knjiga koje bi zainteresirani učenici mogli pročitati i predstaviti svojim kolegama. U središtu se nalazi učenje traženjem, analizom i vrednovanjem informacija, čime se stvara okruženje u kojem vrijednosti nisu nametnute, već proizlaze iz učenja i životnoga iskustva pojedinca. Suradničkim učenjem učenici razvijaju vještine potrebne za suradnju u svim aspektima života. Povezivanjem učenja u školi i izvan škole učenici oblikuju cjelovito iskustvo aktivnog građanstva.

To nam nude i neke knjige kao npr.:

- *Brljević, Branimir Baron: Likovi moga doba*
- *Cvrlje, V.: Znameniti Hrvati pri Svetoj stolici*
- *Ćorić, Tomislav: Hrvatska žena u povijesti*
- *Debenham, Frank: Otkrića i istraživanja*
- *Gitman, Esther: Kad hrabrost prevlada*
- *Gombrich, Ernst: Kratka povijest svijeta*
- *Gračanin, Hrvoje: Slavne povijesne ličnosti*
- *Gračanin, Hrvoje: Kratka povijest Hrvatske za mlade, I. i II.*
- *Kulaš, Margareta: 150 geografskih naj, naj*
- *Lenz, Nikolaus: 1000 tajni Zemlje*
- *Loon, Hendrik W.: Povijest čovječanstva*
- *Lloyd, Christopher: Kratka povijest Zemlje*
- *Pelivan, Ante: Vodič kroz prirodne ljepote u Hrvatskoj*
- *Polo Marko: Milion putovanja Marka Pola*
- *Stiperski, Zoran: Megagrađovi svijeta*
- *Šašić, Miroslav: Iz zagrebačke prošlosti*
- *12 najboljih reportaža iz Hrvatske, National Geographic*

Datum održavanja**Sudionici razredni odjel**

Nastavni predmet, područje; Ishod	Izbor ili odabir naslova knjiga i literature za čitanje, raspravu, osvrt ili preporuku	Datum održavanja	Sudionici razredni odjel
<p>Sociologija, Politika i Etika</p> <p><i>osr C.4.4.</i> <i>Opisuje i prihvaća vlastiti kulturni i nacionalni identitet u odnosu na druge kulture.</i></p> <p><i>odr A.5.3. Analizira odnose moći na različitim razinama upravljanja i objašnjava njihov utjecaj na održivi razvoj.</i></p> <p>Analizira društvene utjecaje koji oblikuju kulturni i nacionalni identitet.</p> <p>Prepoznaje svoje prednosti i ograničenja povezane s pripadnošću određenoj zajednici.</p> <p>Prepoznaje ponašanje i osjećaje koji su posljedica stereotipa i predrasuda.</p> <p>Analizira uloge i odgovornost različitih sudionika (politika, poslovni sektor i građani) u kreiranju i provedbi politike na lokalnoj i globalnoj razini.</p>	<p><i>Pazite kako se odnosite prema svakom retku knjige. Mogla bi vam promijeniti svijet. (grčka)</i></p> <p>U ovom širokom području društvenih znanosti postoje vrlo zanimljive knjige, koje mogu biti interesantne i učenicima za čitanje i preporuku vršnjacima da ih i oni pročitaju. Zanimljivo je provesti raspravu o pročitanim naslovima, oblikovati i izraziti svoja razmišljanja i stavove o mnogim društvenim pitanjima i problemima, koji se tiču i mladih.</p> <p>Evo nekih popularnih naslova iz ovoga područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Baloban, Josip: U potrazi za identitetom</i> - <i>Chomsky, Noam: Hegemonija ili opstanak</i> - <i>Chomsky, Noam: Stari i novi svjetski poretki</i> - <i>Chomsky, Noam: Tko vlada svijetom?</i> - <i>Brandt, Miroslav: Život sa suvremenicima</i> - <i>Domazet Lošo, Davor : Gospodari kaosa</i> - <i>Fukuyama, Francis: Kraj čovjeka?</i> - <i>Hungtington, Samuel: Sukob civilizacija</i> - <i>Mesić, Milan: Multikulturalizam</i> - <i>Perasović, Benjamin: Urbana plemena</i> - <i>Savater: etika za Amadora</i> - <i>Sociologija za početnike</i> - <i>Vrcan, Srđan: Nogomet, politika, nasilje</i> - <i>Vujević, Miroslav: Politička i medijska kultura u Hrvatskoj</i> - 		

**Nastavni predmet,
područje; Ishodi****Likovna i Glazbena
umjetnost**

SŠ GU C.1-4.5. Učenik povezuje glazbenu umjetnost s ostalim umjetnostima.

Učenik umjetnosti pristupa interdisciplinarno, analizirajući i uspoređujući sredstva, simbole, tehnike i postupke umjetničkog izraza u glazbi i likovnim umjetnostima

SŠ LU B.3.3.

*Učenik objašnjava važnost i društvenu odgovornost očuvanja umjetničke nacionalne baštine koja se uklapa u zadane teme
»Umjetnost i duhovnost« i
»Umjetnost i znanost«.*

– učenik objašnjava važnost odabranih primjera nacionalne urbanističke, graditeljske, kiparske, slikarske, fotografske, filmske i multimedijske baštine.

**Izbor ili odabir naslova knjiga i literature za čitanje,
raspravu, osvrt ili preporuku*****Sreća je na leđima konja, u krilu drage i među
stranicama knjige! (arapska)***

Ovo područje je bogato stručnom literaturom pa će knjižničarka u suradnji s prof. Likovne umjetnosti i prof. Glazbene umjetnosti i učenicima raditi prikaze knjiga, prikazati osvrt na neke knjige, preporučiti stručne knjige za određena umjetnička i stilska područja, biografske knjige velikih umjetnika i glazbenika. Ovo će područje biti interesantno učenicima koji namjeravaju studirati povijest umjetnosti, arhitekturu, glazbu, dizajn, grafički studij, digitalnu fotografiju i sl.

Evo samo nekih naslova iz bogate zbirke knjiga u školskoj knjižnici iz ovoga područja:

- *Bezić, Nada: Glazbene šetnje Zagrebom*
- *Dorfles, Gillo: Kič*
- *Horvat-Pintarić, Vera: Od kiča do vječnosti*
- *Lidwell, W.: Univerzalna načela dizajna*
- *Noblet, Jocelyn De: Dizajn*
- *Pelc, Milan: Povijest umjetnosti u Hrvatskoj*
- *Stipčević, Enio: Hrvatska glazba*
- *Strgar Kurečić, Maja: Osnove digitalne fotografije*
- *Wilkinson, Philip: Povijest glazbe u 50 glazbala*
- *Žmegač, Viktor: Majstori europske glazbe*
- *Žmegač, Viktor: Od Bacha do Bauhauusa*

Datum održavanja

Sudionici
razredni
odjel

**Nastavni predmet,
područje; Ishodi**

Filozofija i Religija

osr C.4.3.

Učenik prihvaća društvenu odgovornost i aktivno pridonosi društvu.

Pozitivno djelovanje u zajednici i društvu odgovornost je svih članova.

Nužna je solidarnost u društvu. Pojedinaac je odgovoran za stvaranje i mijenjanje kvalitete života. Dobrotvorni rad i volontiranje poželjni su oblici društvenoga djelovanja.

Izbor ili odabir naslova knjiga i literature za čitanje, raspravu, osvrt ili preporuku

Trud uložen u čitanje dragocjen je i cijenite čitanje kao i svaki drugi važan posao koji radite. Čitanje je prostor osobne slobode!

Područje *Filozofije i Religije* također je dobro zastupljeno stručnom literaturom. Dobro je da mladi ljudi upoznaju značajna djela svjetski poznatih filozofa: Aristotela, Platona, Hegela i mnogih drugih, makar neke knjige čitali i u separatima ili određena poglavlja. Učenicima treba naznačiti da nas svaka knjiga obogaćuje i oplemenjuje na razne načine, a osobito djela velikih filozofa.

Preporučene knjige:

- *Aristotel: O pjesničkom umijeću*
- *Aristotel za početnike*
- *Aurelije Augustin: Ispovijesti*
- *Akvinski, Toma: Razgovor s pravoslavcima i muslimanima*
- *Davie, Garce: Religija u suvremenoj Europi*
- *Filozofija za početnike*
- *Freud za početnike*
- *Kung, Hans: Kršćanstvo i svjetske religije*
- *King, Peter: Sto filozofa, život i djelo...*
- *Lowny, Chris: Herojsko vodstvo*
- *Nietzsche, Friedrich: Tako je govorio Zaratustra*
- *Platon za početnike*
- *Raeper, William i L. Smith: Kratka povijest ideja*
- *Russell, Bertrand: Mudrost Zapada*
- *Sartre za početnike*
- *Vernette, Jean: Sekte*
- *i mnoge druge*

Datum održavanja

Sudionici razredni odjel

O Ž U J A K	Nastavni predmet, područje; Ishodi	Izbor ili odabir naslova knjiga i literature za čitanje, raspravu, osvrt ili preporuku	Datum održavanja	Sudionici razredni odjel
	<p>Matematika i Fizika</p> <p><i>odr A.5.2. Analizira načela održive proizvodnje i potrošnje.</i></p> <p>Prepoznaje i koristi se proizvodima koji su proizvedeni bez štetnih utjecaja na okoliš. Svjestan je važnosti održive proizvodnje i potrošnje.</p> <p><i>Fizika:</i> utjecaj znanstvenih otkrića na razvoj tehnologije i njihov utjecaj na okoliš (npr. optički kablovi, poluvodiči, nanotehnologija, radioaktivni otpadi i sl.).</p>	<p><i>Bill Gates nastoji pročitati jednu knjigu tjedno. Zašto čita? Zato jer mu knjige iz različitih područja pomažu shvatiti svijet i potrebe različitih kultura i industrija.</i></p> <p>Knjižničarka će u ovom stručnom području u suradnji s nastavnicima matematike i fizike, izdvojiti i preporučiti nekoliko nezaobilaznih stručnih i popularnih knjiga.</p> <p>Neki od predloženih naslova za čitanje i komentiranje mogu biti i ove knjige:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Beckhard, Arthur: Nikola Tesla, genij elektrotehnike</i> - <i>Bodanis, David: Einsteinova najveća zabluda</i> - <i>Bryson, Bill: Kratka povijest gotovo svega</i> - <i>Chaney, Margaret: Tesla, čovjek izvan vremena</i> - <i>Clarke, Arthur: Misterije svijeta</i> - <i>Dadić, Žarko: Hrvati i egzaktne znanosti</i> - <i>Dakić, Branimir: Matematičar u Zagrebu</i> - <i>Davis, Hersh, Marchisotto: Doživljaj matematike</i> - <i>Einstein za početnike</i> - <i>Fischer, Ernst P.: Svjetlucaje na tamnoj strani</i> - <i>Gleizer, Gerš Isakovič: Povijest matematike za školu</i> - <i>Hathaway, Nancy: Vodič kroz svemir</i> - <i>Hawking, Stephen: Kratka povijest vremena</i> - <i>Klobučar, Davor: Matematika naša svagdašnja, sv. I. i II.</i> - <i>Newton za početnike</i> - <i>Pauše, Željko: Matematika i zdrav razum</i> - <i>Sagan, Carl: Kozmos</i> - 		

T R A V A N J	Nastavni predmet; Odg.-obraz. ishod	Izbor ili odabir naslova knjiga i literature za čitanje, raspravu, osvrt ili preporuku	Datum održavanja	Sudionici razredni odjel
	<p>Kemija, Biologija, Medicina</p> <p><i>osr C.4.1.</i> <i>Prepoznaje i izbjegava rizične situacije u društvu i primjenjuje strategije samozaštite.</i></p> <p><i>odr B.4.1. Djeluje u skladu s načelima održivoga razvoja s ciljem zaštite prirode i okoliša.</i></p> <p>Prepoznaje društvene situacije koje mogu ugroziti sigurnost pojedinca i njegov integritet. Razlikuje oblike ovisnosti i njihove posljedice. Razlikuje učinkovite od neučinkovitih načina samozaštite. Zna koje službe pružaju pomoć i zaštitu.</p> <p>Promiče važnost aktivnoga djelovanja za zaštitu prirode i okoliša.</p>	<p><i>Ono što uspješni ljudi znaju jest da su knjige najbolja investicija – čak i onda kada razina umora dosegne svoje vrhunce.</i></p> <p>Ovo područje bogato je stručno-popularnom literaturom. Područje Medicine i zdravlja itekako je zastupljeno u fondu školske knjižnice. Zato zavirite na police i pronađite nešto za sebe i svoje zdravlje. Neke preporučene knjige za čitanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Attenborough, David: Živi planet</i> - <i>Costantino, Maria: Detoksikacija</i> - <i>Domenig, Stephen: Alkalna prehrana</i> - <i>Dunne, Lavon: Sve o zdravoj prehrani</i> - <i>Grlić, Ljubiša: Enciklopedija samoniklog jestivog bilja</i> - <i>Lucas, Ramon: Bioetika za svakoga</i> - <i>Martić, Ivan: Čovjek i ljekovito bilje</i> - <i>G. Mateljan: Najzdravije namirnice svijeta</i> - <i>McKeith, Gillian: Ono si što jedeš</i> - <i>Mindell, Earl: Hrana kao lijek</i> - <i>Mušić, Ema: Alergije</i> - <i>Pauling, Linus: Kako živjeti dulje i osjećati se bolje</i> - <i>Sakoman, Slavko: Čiste glave, bez cuge i trave</i> - <i>Schafer, Willi: Ljekovito bilje</i> - <i>Tore, Robert: Dugo putovanje kroz noć</i> - <i>Trinajstić, Nenad: 100 hrvatskih kemičara</i> - <i>Verbanac, Donatella: O prehrani</i> - <i>Vinković Vrček, Ivana: Aditivi u hrani</i> - <i>Vrček, Valerije: Druga strana potrošačkoga raja</i> 		

S V I B A N J	Nastavni predmet, područje; Ishodi	Izbor ili odabir naslova knjiga i literature za čitanje, raspravu, osvrt ili preporuku	Datum održavanja	Sudionici razredni odjel
	<p>Bonton, poslovno ponašanje, IKT</p> <p><i>osr A.5.4.</i> <i>Upravlja svojim obrazovnim i profesionalnim putem.</i></p> <p>Postavlja ciljeve u obrazovanju i profesionalnom razvoju i ponaša se u skladu s njima.</p> <p>Objašnjava kompetencije potrebne za nastavak obrazovanja ili zaposlenje.</p> <p><i>ikt A.5.4.</i> <i>Učenik kritički prosuđuje utjecaj tehnologije na zdravlje i okoliš.</i></p> <p>– prosuđuje utjecaj tehnologije na svoje fizičko i duševno zdravlje te donosi informirane odluke o njezinu korištenju, uzimajući pritom u obzir njezine pozitivne i negativne strane</p>	<p><i>Užitak knjige uvijek je blizu, nadomak ruke! Dan bez čitanja, izgubljen dan (grčka)!</i></p> <p>Područje Etnologije, običaja, kao i društvenog i poslovnog ponašanja zastupljeno je u fondu školske knjižnice. Izgradite svoje samopouzdanje, sigurnost u javnom nastupu i predstavljanju, naučite pravilno komunicirati pisanim ili elektroničkim putem. Zato, zavirite na police školske knjižnice, pronađite knjige koje vam pomažu u izgradnji kulturnog i pristojnog ponašanja mlade ličnosti, kao i uspješne komunikacije. Poboljšajte svoja stručna znanja o korištenju IKT-a i utjecaju digitalnih sadržaja i društvenih mreža u formiranju mlade ličnosti.</p> <p>Evo preporučenih naslova:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Aftab, Parry: Kako prepoznati opasnosti INTERNETA</i> - <i>Bebek, Borna: Poslovna etika</i> - <i>Bond, Ralph: Obitelj za računalom</i> - <i>Carr, Nicolas: Plitko - Što Internet čini našem mozgu?</i> - <i>Gallo, Carmine: Steve Jobs, tajne njegovih inovacija</i> - <i>Gallo, Carmine: Steve Jobs, tajne njegovih prezentacija</i> - <i>Jandrić, Petar: Digitalno učenje</i> - <i>Keen, Andrew. Internet nije odgovor</i> - <i>Lucas, Stephen: Umijeće javnog govora</i> - <i>Ogrizek Biškupić, Ivana. Banek Zorica, Mihaela: Web tehnologije</i> - <i>Ožanić, Marijan: Poslovna pisma</i> - <i>Panian, Željko: Bogatstvo interneta</i> - <i>Schneider-Flaig, Silke: Veliki suvremeni bonton</i> - <i>Spitzer, Manfred. Digitalna demencija</i> - <i>Tapscot, Don: Odrasti digitalno</i> - <i>Težak, Đurđica: Pretraživanje informacija na Internetu</i> - <i>Težak, Đurđica: Internet – poslije oduševljenja</i> - <i>Vještine ponašanja u poslovnom i privatnom svijetu</i> - <i>Vještina slušanja u komunikaciji</i> - <i>Weissman, Jerry: Najbolji prezenter</i> - <i>West, Michael: Tajne uspješnog upravljanja timom</i> 		

Glagol čitati ne podnosi zapovjedni način. Tu odbojnost dijeli s još nekima: glagolom voljeti... glagolom sanjati... Naravno, uvijek možemo pokušati. Ishod? Zadržimao je nad knjigom. (Daniel Pennac: Od korica do korica)

Pripremile: Ruža Jozić i Željka Župan Vuksan, profesorice Gimnazije Sesvete